

ЗВІТ

стратегічної екологічної оцінки

проекту «Детальний план території за адресою: с. Баранинці, вул. Об'їзна»

(проект до громадського обговорення)

Розробник:

ГО «Агентство місцевого розвитку та інформаційних ресурсів голова правління ГО «Європоліс», сертифікований експерт Всеукраїнської мережі експертів регіонального і місцевого розвитку «Регіонет»
Лукша О.В.

Перелік скорочень

РСР – Регіональна стратегія розвитку

СР – Стратегія розвитку

СЕО – стратегічна екологічна оцінка

ДДП – документ державного планування

ОМС – орган місцевого самоврядування

ОДА – обласна державна адміністрація

РДА – районна державна адміністрація

ДСРР – Державна стратегія регіонального розвитку

ПЗФ – природно-заповідний фонд

ОТГ – об'єднана територіальна громада

КП – комунальне підприємство

ДП – державне підприємство

РЛП – Регіональний ландшафтний парк

ТПВ – тверді побутові відходи

ЗУ – закон України

НПА – нормативно-правовий акт

ДФРР – Державний фонд регіонального розвитку

ДССУ – Державна статистична служба України

ГДК – гранично допустима концентрація

МКВД – моніторинговий комітет впливу на довкілля

ЗМІСТ

1. Вступ. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.....	4
2. Характеристики поточного стану довкілля, у тому числі для здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено	6
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	8
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	10
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП.....	10
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....	11
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП.....	12
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	13
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	14
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	15
11. Резюме нетехнічного характеру інформації.....	16
12. Перелік використаних і цитованих джерел інформації.....	17

Вступ. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

В Україні віднедавна створено передумови для імплементації європейських підходів як до стратегічної екологічної оцінки (СЕО) документів державного планування (ДДП), у тому числі, стратегій, планів і програм розвитку територій, так і до оцінки впливу на довкілля (ОВД) конкретних інвестиційних проектів з впровадження і будівництва об'єктів промисловості, інфраструктури, соціальної і житлово-комунальної сфер тощо. Ці підходи реалізуються через прийняті і уведені в дію у 2017-2018 рр. Закон у України «Про оцінку впливу на довкілля» та Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (див. А1, А2).

Нормативно-правова сутність СЕО полягає у спрямуванні зусиль розробників стратегій, планів і програм та інших ДДП на всебічний аналіз імовірного (очікуваного, прогнозованого) впливу планованої діяльності з розвитку території і громад на довкілля та використовувати результати проведеного комплексного аналізу для запобігання та/або пом'якшення екологічних наслідків впливу як на оточуюче природне середовище, так і на здоров'я населення. Отже, інструмент СЕО покликаний реалізувати на практиці простий і зрозумілий принцип: набагато легше і ефективніше запобігати негативним для довкілля наслідкам розвиткової та інвестиційної, господарської, бізнесової, соціальної та іншої діяльності (у тому числі, за рахунок бюджетних та інших джерел фінансування), аніж потім виявити та коригувати чи виправляти їх на стадіях впровадження проектів планів з реалізації стратегій і програм, пов'язаних здебільшого із забудовою територій.

Водночас Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» чітко розглядає СЕО у **визначеному процедурному аспекті** задля того, щоб Звіт СЕО для ДДП не перетворювати на довільний опис на зразок реферата на екологічну тему для певної території, на якій уповноважений орган місцевого самоврядування розробляє містобудівну документацію чи інший ДДП. Отже, *СЕО – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення, та пом'якшення можливих (імовірних, прогнозованих) наслідків для довкілля.*

У даному Звіті СЕО проаналізовано і сформульовано Резюме «Нетехнічного характеру інформації» (див. розд. 11) щодо Проекту «Детальний план території за адресою: с. Баранинці, вул. Об'їзна».

Цей документ державного планування (ДДП) прямо пов'язаний з розробленою і схваленою сесією Баранинської сільської ради ще у 2019 році «Стратегією розвитку Баранинської ОТГ на період до 2025 року» (див. Д4). Непрямий зв'язок стосується також Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року, остаточно схваленої сесією обласної ради у 2020 році (див. Д2).

Визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки для «Детального плану території...» відображене у відповідній і оприлюдненій Заяві (див. Д1).

Розроблення Звіту СЕО здійснювалось з використанням методичних рекомендацій, наведених у Переліку використаних і цитованих джерел інформації як М1-М4.

Нарешті, коротко охарактеризуємо у Вступі до Звіту СЕО даного ДДП сам об'єкт планування та його функціональне призначення, а саме: йдеться про «Комплекс будівель спортивно-розважального, торгівельно-офісного та громадського призначення» (надалі коротко - Комплекс), щодо якого у ДДП та його Проектному плані вказані «Експлікація будівель та споруд» (11 позицій) та «Техніко-економічні показники» відповідних 7 земельних ділянок.

Зауважимо, що функціональним ядром Комплексу є будівля «Льодової арени» (поз. 5) спортивно-розважального призначення. А інноваційним компонентом Комплексу є офісна і технічна будівля ХАБу електрзарядних технологій (поз.1 на ДДП).

Зауважимо також, що планований до будівництва Комплекс цілком узгоджується і з Планом реалізації у 2019-2022 роках Стратегії розвитку Баранинської ОТГ на період до 2025 року. Зокрема, таке узгодження прямо стосується впровадження **Стратегічної програми 1 «Розвиток економічного потенціалу»** та її таких напрямків і завдань:

Напрямок 1.1. Створити сприятливі передумови для розвитку бізнесу та залучення інвестицій.

Проекти-завдання:

1.1.4. Підвищити інвестиційну привабливість

Напрямок 1.3. Розвинути туристичну та рекреаційно-оздоровчу сфери.

Проекти-завдання:

1.3.4. Розвинути та покращити туристичну інфраструктуру.

Напрямок 1.4. Підвищити енергетичну ефективність популяризувати енергозбереження

Проекти-завдання:

1.4.1. Впровадити енергозберігаючі технології та альтернативні джерела енергії.

1.4.2. Популяризувати енергоефективність та енергозбереження.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено

2.1. Локація об'єкту аналізу і поточний стан довкілля

Як зауважувалось у Вступі, ДДП об'єкту планування та його функціональне призначення загалом складають «Комплекс будівель спортивно-розважального, торгівельно-офісного та громадського призначення» (надалі - Комплекс). Тому поточний стан довкілля та його імовірні зміни, відповідно до сутності і завдань, визначених у Законі України «Про стратегічну екологічну оцінку» (див. А1), доцільно охарактеризувати і спрогнозувати на таких часових етапах:

- а) на час розробки детального плану території (ДПТ) Комплексу;
- б) в період будівництва та/або реконструкції існуючих будівель та інженерних мереж на території, відведеної для Комплексу у ДПТ;
- в) під час експлуатації Комплексу та інженерних мереж.

Водночас для подібних аналізів і прогнозів доцільно також охарактеризувати локацію Комплексу з позицій найближчих урбаністичних і природних об'єктів довкілля, які можуть зазнавати впливу на часових етапах будівництва та/або реконструкції (б) та під час експлуатації Комплексу(в).

Планований до будівництва/реконструкції Комплекс розташований поблизу адміністративної межі Баранинської сільської територіальної громади (ТГ) з Ужгородською міською ТГ на ділянках південно-східних околиць мікрорайону Дравці. Фактично це єдині ділянки житлової забудови суміжної території м. Ужгорода, що знаходяться поблизу планованої території будівництва/реконструкції Комплексу (на проектному плані ДПТ – на захід від об'єкту поз. 5 – під назвою «спортивно-розважальна будівля», функціональне призначення якої – крита Льодова арена місцями для глядачів, технічними приміщеннями, роздягальнями, громадськими просторами тощо).

Зі східного напрямку до території Комплексу майже впритул прилягають: автосалон і мийка самообслуговування, розташовані в безпосередній близькості від об'їзної автотраси м. Ужгорода, що веде від розвилки автомагістралі Київ-Чоп на в'їзді у м. Ужгород - на митний перехід і КПП «Ужгород» на українсько-словацькому кордоні через міські мікрорайони Горяни і Шахта. Справа (на схід) від територій Комплексу та об'їзної автотраси розташовані придорожні нежитлові комерційні споруди сфери послуг і торгівлі, а ще далі – території нової котеджної забудови, а на відстанях близько 2-3 км – міський полігон твердих побутових відходів (ТПВ) ті міський цвинтар.

У північному напрямку від ділянки проектного плану Комплексу впритул до його території розташована автодорога, що з'єднує об'їзну автотрасу із мікрорайоном Дравці м. Ужгорода. З цієї автодороги, що йде в напрямку схід-захід, в безпосередній близькості від меж земельної ділянки Комплексу, розпочинається інша автодорога, яка веде до відносно крупного об'єкту сфери

торгівлі – «Ринку на вул. Краснодонців», територія якого розташована на відстані близько 800м від описаної розвилки автодоріг. Згадувана вище автодорога до «Ринку на вул. Краснодонців» іде у північному напрямку фактично паралельно об'їзній автотрасі на митний перехід і КПП «Ужгород» на українсько-словацькому кордоні. Уздовж цієї автодороги розташовані кілька підприємств і закладів торгівлі, пов'язаних зі сферою послуг вантажних автоперевезень.

Описана вище локація планованого до будівництва/реконструкції Комплексу з короткою характеристикою об'єктів інфраструктури, які розташовані в безпосередній близькості від Комплексу, дозволяють з високою імовірністю зробити такий **висновок**:

1. Нинішні характеристики поточного стану довкілля на територіях самого Комплексу та на найближчих суміжних до нього територіях в сенсі існуючих екологічних проблем і викликів більшою мірою можуть бути пов'язані не з виробничим характером розташованих підприємств, організацій і установ, а з відносно **інтенсивним рухом автотранспорту** по розгалуженій мережі автодоріг поблизу Комплексу (забруднення повітря і ґрунтів викидами автотранспорту, підвищений шум, тощо).
2. Порівняльна якісна оцінка інтенсивності руху автотранспорту поблизу ділянки Комплексу та на інших ділянках і територіях Баранинської сільської ТГ і Ужгородської міської ТГ за якісною градацією інтенсивності (*низька; нижче середньої; вище середньої; висока*) дозволяє станом на 2020р. оцінити інтенсивність руху автотранспорту як «середня» (з варіаціями від «нижче середньої» до «вище середньої» в залежності від графіку роботи «Ринку на вул. Краснодонців»)

2.2. Прогнозні зміни поточного стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено

У випадку, якщо ДДП (детальний план територій) з якихось причин не був би затвердженим, то прогнозні зміни поточного стану довкілля, як зазначено вище у попередньому підрозділі, від цього факту все-одно **не залежали б**, оскільки основний вплив на довкілля спричинює автотранспорт, що рухається по розгалуженій автодорожній мережі поза межами території планованого до будівництва/реконструкції Комплексу та досі не пов'язаний з його можливим плановим функціонуванням. Імовірно, на тому самому рівні залишатимуться також забруднення атмосферного повітря і ґрунтів придорожніх смуг від викидів автомобілів, а також – шумове забруднення суміжної житлової зони, що актуально як для мікрорайону Дравці так і для працівників та споживачів послуг організацій, підприємств і установ, розташованих поблизу території Комплексу.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Як зазначалось вище у підрозділі 2.1, території, які ймовірно зазнають впливу та відповідно, спричинення змін характеристик стану довкілля, можливі до виникнення як у період будівництва та /або реконструкції існуючих будівель та інженерних мереж(часовий етап б), так і під час експлуатації Комплексу та інженерних мереж(часовий етап в).

Ймовірні зміни характеристик стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу на часовому етапі будівництва та/або реконструкції існуючих будівель та інженерних мереж будуть **детально оцінені** у відповідності з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (див. А2) та підготовленим Звітом з оцінки впливу на довкілля (ОВД), висновок по якому уповноваженого державного органу в регіоні(департаменту екології і природних ресурсів Закарпатської ОДА) може в подальшому послужити основою для видачі дозволу на будівництво/реконструкцію Комплексу. Але уже на стадії Звіту СЕО ДПТ можна спрогнозувати, що під час будівництва чи реконструкції існуючих будівель на території Комплексу навряд чи будуть застосовувати масштабні та згубні для довкілля будівельні технології і роботи. Зокрема, найімовірніше будуть застосовані підготовчі планувальні будівельні роботи, землерийні роботи по облаштуванню фундаментів та інженерних мереж і роботи власне з будівництва та реконструкції, а також – благоустрою та озелененню території відповідно до переліку **Експлікації будівель та споруд, наведених у Проектному плані:**

Таблиця 1. Експлікація будівель та споруд

№	Найменування	Площа, м ²
1.	Офісна будівля (ХАБ)	372,74
2.	Торгово-офісна будівля з вбудованими складськими приміщеннями	3 554,04
3.	Вїзд на територію	
4.	Торгово-складська будівля	714,09
5.	Спортивно-розважальна будівля	3 303,36
6.	Торгово-офісна будівля з вбудованим костелом	530,83
7.	Будівля охорони	36,93
8.	Парковка з електрозарядкою	220,00
9.	Парковка	2 172,83
10.	Трансформаторна підстанція	
11.	Торгово-офісна будівля з вбудованими складськими приміщеннями	1 150,83

Про такий оптимістичний висновок щодо імовірних змін характеристик стану довкілля засвідують і техніко-економічні показники для окремих функціональних складових частин земельної ділянки у Проектному плані (Таблиця 2):

Таблиця 2. Техніко-економічні показники ділянки

№	Найменування	Площа, м ²
1.	Площа земельної ділянки	24 373
2.	Площа забудови	6 361,146
3.	Площа льодової арени	3 303,36
4.	Площа проїздів	4 369,60
5.	Площа пішохідних доріжок	2 133,04
6.	Площа парковки	2 392,83
7.	Площа озеленення	5 812,71

Аналіз об'єктів як переліку Експлікації будівель та споруд (Таблиця 1), так і складових функціональних частин земельних ділянок (Таблиця 2), взятих з Проектного плану, дозволяє зробити такі висновки до даного підрозділу:

1. Зміст ДДП і зокрема Проектного плану засвідчує, що з позицій змін характеристик стану довкілля в результаті реалізації планованого Комплексу прогнозовано забезпечуватиметься **позитивний характер таких змін**, що обумовлено об'єктивною появою таких факторів та причин:

1.1. Офісна будівля (ХАБ) та прилегла парковка зі станцією електрозарядки для подорожуючих електромобілів стануть частиною міжнародної мережі електрозарядних станцій та промоції сучасних інноваційних технологій щодо енергоефективності і екологічності транспорту (див. позицій 1 та 8 у Таблиці 1). Вони апріорі покликані стати «магнітом», точкою притягіння для подорожуючих електрокарами. А отже, об'єктивно спроможні зменшити потік авто з дизельними двигунами та двигунами внутрішнього згорання, які забруднюють довкілля у на територіях, що піддаються SEO.

1.2. Закладена у Проектному плані ДДП площа озеленення території забудови Комплексу обсягом у 5 812,71 м² (позиція 7 у Таблиці 2) спроможна позитивно вплинути на стан довкілля суміжної з планованим Комплексом території, на якій уже нині спостерігається відносно інтенсивний автомобільний рух з тенденцією до його зростання.

1.3. У свою чергу, простора зелена зона серед перенавантажених інфраструктурою і автомобілями приміських зон міста¹ Ужгорода позитивно вплине і на здоров'я працівників численних торгово-офісних установ і закладів, суміжного мікрорайону Дравці та подорожуючих і гостей Баранинської сільської ТГ та м. Ужгорода

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Як зазначено у розділах 2 і 3, аналізований ДДП (зокрема, Детальний план території, на якому планується збудувати «Комплекс будівель спортивно-розважального, торгівельно-офісного та громадського призначення» - Комплекс) загалом **не створює у майбутніх будівництві та експлуатації вагомих екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на здоров'я населення.** Навпаки, завдяки своєму комплексному функціональному призначенню в якості спортивно-розважального, оздоровчо—відпочинкового, торгово-офісного і промоційно-просвітницького щодо поширення електромобілів і промоції інноваційних екотехнологій на транспорті, Комплекс спроможний зменшувати кількість таких екологічних проблем, стати опорною точкою інформування і просвітництва щодо таких екотехнологій, окрім практичної функції електростанцій для електромобілів.

Ані на суміжних з Комплексом територіях Баранинської сільської ТГ, ані на суміжних територіях м. Ужгорода немає об'єктів і територій з природоохоронним статусом.

Водночас, особливості перебігу і практики світу внаслідок глобальних процесів, пов'язаних з негативним впливом на здоров'я людей коронавірусної інфекції COVID-19, спричиняє особливі вимоги і застереження до планування і будівництва споруд і комплексів, в яких одночасно перебуватимуть тисячі відвідувачів.

В той же час, це застереження на стадії розробки Звіту SEO до ДДП Комплексу набуває статусу певних вимог і на стадії розробки Звіту з ОВД до проектно-кошторисної документації і взагалі до планованої діяльності в Комплексі, що піддається аналізу з позицій ДДП у цьому Звіті SEO.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП

Аналізований ДДП – внаслідок особливостей комплексного функціонального призначення та локального розташування територій Комплексу – не пов'язаний зі спеціальними зобов'язаннями держави чи органів місцевого самоврядування у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановленими на міжнародному, державному чи інших рівнях.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Враховуючи функціональну специфіку планованого Комплексу, що включає Льодову арену, торгівельно-офісні будівлі і парковку з електрозарядною станцією і ХАБом для електромобілів та інноваційних енергоефективних та екологічних технологій у сфері автомобільного транспорту, а також локацію аналізованого Комплексу і ДПТ (див. підрозділ 2.1), цілком прогнозованими є **синергічні негативні наслідки для довкілля** у дні масових заходів на Льодовій арені (спортивно-розважальні заходи, концерти, змагання тощо). У ці дні потік відвідувачів Льодової арени на власних авто чи громадському транспорті (автобусних маршрутів міського громадського транспорту до локації Комплексу поки-що не передбачено) за попередніми оцінками може зростати у 7-10 разів. А це, відповідно суттєво збільшуватиме рівні забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту в районі розташування Комплексу та на його паркувальних зонах (позиція 9 на Проектному плані ДПТ). І хоча загальна площа парковок Комплексу становить 2172,83 м² (див. Табл. 1), це не впливає на збільшення рівнів забруднення атмосферного повітря під час масового заїзду (до початку заходів на Льодовій арені) та масового виїзду (після завершення заходів на Льодовій арені). У проектному плані ДПТ поки-що немає відповіді також на питання, чи достатньо паркувальних місць для автовідвідувачів Льодової арени саме у дні масових заходів (з огляду на тенденції зростання мобільності мешканців м. Ужгорода і Баранинської сільської ТГ за рахунок використання власних авто).

Іншою, уже вторинною, але також синергійною проблемою з негативними наслідками для довкілля є виникнення довготривалих і багатокілометрових черг з вантажних авто («каміонів» або трейлерів) до митного переходу і КПП «Ужгород» на українсько-словацькому кордоні, що простягались впродовж 2020 року і до місця локації Комплексу.

Однак, є надії на те, що остання проблема є тимчасовою і пов'язана, серед іншого, з тим комплексом проблем перетину кордону, які створює пандемія COVID-19.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії

Серед заходів, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП, перелічимо такі з них:

7.1. Забезпечити при розробленні проектно-кошторисної та іншої проектною документації щодо будівництва/реконструкції Комплексу достатню кількість паркувальних місць для авто, у тому числі, і в дні «пікових» навантажень під час проведення масових заходів на Льодовій арені.

При цьому забезпечити оптимізацію і мінімізацію часу на «вїзд» і «виїзд» з парковок Комплексу, що може позитивно вплинути на зменшення випадків автотранспорту в атмосферне повітря в місці локації Комплексу у дні масових заходів.

7.2. Передбачити у співпраці з ХАБом розміщення у критичних місцях руху автомобілів на території і поблизу Комплексу газоаналізаторів з інформаційними табло, з допомогою яких в режимі онлайн доводилось би до водіїв та піших відвідувачів Комплексу інформація про критичне перевищення забруднень атмосферного повітря шкідливими для здоров'я речовинами.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу в який здійснюється стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

У зв'язку з відсутністю інших вільних земельних ділянок на жвавій автотрасі Братіслава-Київ з необхідними техніко-економічними характеристиками для забезпечення функціонального призначення сукупності окремих компонентів (частин) Комплексу, зокрема, з поєднанням можливостей забезпечення спортивно-розважальних, торгівельно-офісних і торгівельно-складських функцій та розташування ХАБу інноваційних технологій з електрозарядною станцією, інші виправдані альтернативи у даному Звіті СЕО ДДП не розглядалися.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання стратегій для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Враховуючи специфіку негативних наслідків для довкілля аналізованого ДДП (див. розд. 3-7), основним запропонованим заходом моніторингу наслідків виконання ДДП (див. розд. 7.2.) є пропозиція:

«Передбачити у співпраці з ХАБом розміщення у критичних місцях руху автомобілів на території і поблизу Комплексу газоаналізаторів з інформаційними табло, з допомогою яких в режимі онлайн доводилось би до водіїв та піших відвідувачів Комплексу інформація про критичне перевищення атмосферного повітря шкідливими для здоров'я речовинами»

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

З огляду на специфіку і функціональне призначення окремих частин (компонентів) аналізованого ДДП і Комплексу загалом, незважаючи на відносну його близькість до українсько-словацького кордону (5-7 км) та до українсько-угорського кордону (18-20 км), ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікується.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

1. Звіт СЕО проекту «Детальний план території за адресою: с. Баранинці, вул. Об'їзна» виконано у відповідності із оприлюдненою Заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки. Аналізований ДДП добре узгоджується з розробленою і схваленою «Стратегією розвитку Баранинської ОТГ на період до 2025 року»

2. Нинішні характеристики поточного стану довкілля на територіях, аналізованих у ДДП (проектованого Комплексу) та на найближчих суміжних територіях в сенсі існуючих екологічних проблем і викликів можуть бути пов'язані не з виробничо-функціональним призначенням підприємств, організацій і установ Комплексу, а з відносно інтенсивним рухом автотранспорту по розгалуженій мережі автодоріг у місці локації Комплексу (забруднення атмосферного повітря і ґрунтів у придорожних смугах викидами автотранспорту, підвищений шум).

3. Зміст ДДП і зокрема Проектного плану засвідчує, що з позицій змін характеристик стану довкілля в результаті реалізації планованого Комплексу прогнозовано забезпечуватиметься **позитивний характер таких змін**, що обумовлено об'єктивною появою таких факторів та причин:

3.1. Офісна будівля (ХАБ) та прилегла парковка зі станцією електрозарядки для подорожуючих електромобілів стануть частиною міжнародної мережі електрозарядних станцій та промоції сучасних інноваційних технологій щодо енергоефективності і екологічності транспорту (див. позицій 1 та 8 у Таблиці 1). Вони апріорі покликані стати «магнітом», точкою притягіння для подорожуючих електрокарами. А отже, об'єктивно спроможні зменшити потік авто з дизельними двигунами та двигунами внутрішнього згорання, які забруднюють довкілля у на територіях, що піддаються СЕО.

3.2. Закладена у Проектному плані ДДП площа озеленення території забудови Комплексу обсягом у 5 812,71 м² (позиція 7 у Таблиці 2) спроможна позитивно вплинути на стан довкілля суміжної з планованим Комплексом

території, на якій уже нині спостерігається відносно інтенсивний автомобільний рух з тенденцією до його зростання.

3.3. У свою чергу, простора зелена зона серед перенавантажених інфраструктурою і автомобілями приміських зон міста Ужгорода позитивно вплине і на здоров'я працівників численних торгово-офісних установ і закладів, суміжного мікрорайону Дравці та подорожуючих і гостей Баранинської сільської ТГ та м. Ужгорода

4. Детальний план території як відповідний ДДП Комплексу найімовірніше загалом не створює у майбутніх будівництві та експлуатації вагомих екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на здоров'я населення. Навпаки, завдяки своєму комплексному функціональному призначенню в якості спортивно-розважального, оздоровчо—відпочинкового, торгово-офісного і промоційно-просвітницького щодо поширення електромобілів і промоції інноваційних екотехнологій на транспорті, Комплекс спроможний зменшувати кількість таких екологічних проблем, стати опорною точкою інформування і просвітництва щодо таких екотехнологій, окрім практичної функції електростанцій для електромобілів.

Ані на суміжних з Комплексом територіях Баранинської сільської ТГ, ані на суміжних територіях м. Ужгорода немає об'єктів і територій з природоохоронним статусом.

5. Аналізований ДДП – внаслідок особливостей комплексного функціонального призначення та локального розташування територій Комплексу – не пов'язаний зі спеціальними зобов'язаннями держави чи органів місцевого самоврядування у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановленими на міжнародному, державному чи інших рівнях.

Детальний план території як відповідний ДДП Комплексу найімовірніше загалом не створює у майбутніх будівництві та експлуатації вагомих екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на здоров'я населення.

6. Враховуючи функціональну специфіку планованого Комплексу, що включає Льодову арену, торгівельно-офісні будівлі і парковку з електростанцією і ХАБом для електромобілів та інноваційних енергоефективних та екологічних технологій у сфері автомобільного транспорту; а також локацію аналізованого Комплексу і ДПТ (див. підрозділ 2.1), цілком прогнозованими є **синергічні негативні наслідки для довкілля** у дні масових заходів на Льодовій арені (спортивно-розважальні заходи, концерти, змагання тощо).

Іншою, уже вторинною, але також синергічною проблемою з негативними наслідками для довкілля є виникнення довготривалих і багатокілометрових черг з вантажних авто («каміонів» або трейлерів) до митного переходу і КПП «Ужгород» на українсько-словацькому кордоні, що простягались впродовж 2020 року і до місця локації Комплексу.

7. Серед заходів, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП, пропонуються такі з них:

7.1. Забезпечити при розробленні проектно-кошторисної та іншої проектною документації щодо будівництва/реконструкції Комплексу достатню кількість паркувальних місць для авто, у тому числі, і в дні «пікових» навантажень під час проведення масових заходів на Льодовій арені.

При цьому забезпечити оптимізацію і мінімізацію часу на «в'їзд» і «виїзд» з парковок Комплексу, що може позитивно вплинути на зменшення випадків ^{шкідливих викидів} автотранспорту в атмосферне повітря в місці локації Комплексу у дні масових заходів.

7.2. Передбачити у співпраці з ХАБом розміщення у критичних місцях руху автомобілів на території і поблизу Комплексу газоаналізаторів з інформаційними табло, з допомогою яких в режимі онлайн доводилось би до водіїв та піших відвідувачів Комплексу інформація про критичне перевищення забруднень атмосферного повітря шкідливими для здоров'я речовинами.

8. У зв'язку з відсутністю інших вільних земельних ділянок на жвавій автотрасі Братіслава-Київ з необхідними техніко-економічними характеристиками для забезпечення функціонального призначення сукупності окремих компонентів (частин) Комплексу, зокрема, з поєднанням можливостей забезпечення спортивно-розважальних, торгівельно-офісних і торгівельно-складських функцій та розташування ХАБу інноваційних технологій з електрозарядною станцією, інші виправдані альтернативи у даному Звіті СЕО ДДП не розглядались.

9. Враховуючи специфіку негативних наслідків для довкілля аналізованого ДДП (див. розд. 3-7), основним запропонованим заходом моніторингу наслідків виконання ДДП (див. розд. 7.2.) є пропозиція:

«Передбачити у співпраці з ХАБом розміщення у критичних місцях руху автомобілів на території і поблизу Комплексу газоаналізаторів з інформаційними табло, з допомогою яких в режимі онлайн доводилось би до водіїв та піших відвідувачів Комплексу інформація про критичне перевищення атмосферного повітря шкідливими для здоров'я речовинами»

10. З огляду на специфіку і функціональне призначення окремих частин (компонентів) аналізованого ДДП і Комплексу загалом, незважаючи на відносну його близькість до українсько-словацького кордону (5-7 км) та до українсько-угорського кордону (18-20 км), ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікується.

12.Перелік використаних і цитованих джерел інформації

А – законодавчі і нормативні акти України

- A1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
- A2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».
- A3. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
- A4. Закон України «Про природно-заповідний фонд України».
- A5. Закон України «Про екологічну мережу України».
- A6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- A7. Закон України «Про атмосферне повітря».
- A8. Закон України «Про відходи».
- A9. Земельний Кодекс України.
- A10. Закон України «Про охорону земель».
- A11. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- A12. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
- A13. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
- A14. ДБН Б.2.2.-2019 «Планування та забудова територій».
- A15. Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

Д – перелік додатків: цитованих регіональних та місцевих ДДП та звітно-облікових документів регіонального значення

- Д1. Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Детальний план території за адресою: с. Баранинці, вул. Об'їзна».
- Д2. Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період до 2027 року.
- Д3. Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року».
- Д4. Стратегія розвитку Баранинської ОТГ на період до 2025 року/ Баранинська сільська рада. – 2019. – 81 с.

М – перелік використаних методичних розробок

М1. Методика розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації. *Затверджена наказом Мінрегіону України від 31 березня 2016 року № 79.*

М2. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посібник, Г.Марушевський /В рамках проекту РЕОП за підтримки Уряду Канади. – Київ, 2015.- 96 с. www.ebed.org.ua

М3. Методичні рекомендації щодо використання екологічних індикаторів під час проведення регіональної стратегічної екологічної оцінки. Г.Марушевський / В рамках Проекту РЕОП за підтримки Уряду Канади. – Київ, 2018. – 48 с. www.ebed.org.ua/

М4. Методичні рекомендації для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Г.Марушевський, В.Потапенко/В рамках Проекту ПРОМІС, який впроваджує Федерація Канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. – Київ, 2019. – 71 с. www.pleddg.org.ua